

La nova banda 'Principal del Ferro' debuta diumenge al ball de Gitanes de Sant Celoni

El ball de Gitanes comptarà amb la Marcela i el Ramiro de 'Ventdelplà' com a convidats d'honor

REDACCIÓ. Sant Celoni
Sant Celoni celebra aquest diumenge un dels seus esdeveniments més emblemàtics, el ball de Gitanes. La colla del Ferro, dels grans, i del Filferro, dels petits, comptaran enguany amb un acompanyament especial: la nova banda la Principal del Ferro. La banda, impulsada per l'Escola municipal de música, compta amb una vintena de músics locals, principalment procedents de la Jazzband. "Els hem sentit i sonen molt bé", assegura Enriqueta Amador, una de les impulsores de la recuperació de les Gitanes al municipi, "ballarem molt a gust".

Com a convidats d'honor del Ball, a més, s'hi comptaran els actors Boris Ruiz i Isabel Rocatti, que fan el paper de Ramiro i Marcela, respectivament, a la sèrie de TV3 'Ventdelplà'. Els actors acompanyaran la comitiva de balladors des d'un principi, ja que participaran a la cercavila de Gitanes que començarà a tres quarts d'11 del Casal d'Avis i que recorrerà els carrers Balmes, Germà Emilià, Sant Josep, Major, la Creu, carretera Vella, Sant Pere, Sant Josep, Sant Martí, Major, plaça de l'Església,

La colla del Ferro de Sant Celoni al ball de Gitanes de l'any passat a la plaça de la Vila (L'AdBM)

Major i plaça de la Vila. Durant la cercavila, els establiments i els veïns dels carrers que recorren obsequiaran amb galetes, carquinyolis, vi i begudes als músics i la comparsa.

A les 12 en punt del migdia es

preveu la solemne entrada del Capità de Cavalls, que demanarà permís per ocupar la plaça, i del Vell i la Vella, amb els seus tradicionals i punyents versots, i els Diablots. Seguidament, les colles del Ferro i del Filferro protago-

nitzaran els balls tradicionals en aquesta convocatòria. En aquesta edició, la Colla del Ferro compta amb 85 parelles, mentre que a la del Filferro seran una setantena. Segons Enriqueta Amador, el fet que participin un major nombre

de noies que de nois a la colla del Filferro fa que alguns dels nois que enguany ballen per primer cop amb el Ferro facin actuació doble, acabant de completar les parelles del Filferro per a la polca.

La colla del Filferro començarà l'actuació amb el dibuix a la plaça de les inicials SC

El ball començarà la colla dels petits, amb el passeig, on es van formant les lletres S C, inicials de Sant Celoni, i després oferiran la polca. Finalitzats els balls del Filferro, la Vella sortirà a ballar amb el Vell, fins que li vinguin els dolors i pareixi un animal, simbolitzant el naixement de la primavera. Seguidament, la colla del Ferro protagonitzarà l'entrada de ball, la jota, la contradansa, la polca, la farandola, la polca nova, el vals i la sortida de ball, sota el tradicional clam de 'Ferro!' per part dels balladors i el públic.

El ball de Gitanes de Sant Celoni està documentat des de l'any 1767, tot i que desapareix els anys 30 i es recupera parcialment a mitjans dels anys 40 i a les dècades dels 50 i 60 del segle passat. Però no és fins el 1981 que es recupera definitivament, per passar-se a ballar cada any coincidint amb el Carnaval. L'any vinent, les colles de Sant Celoni celebraran les 30 ballades des de la recuperació definitiva.

El conseller Tresserras presideix diumenge el ball de Gitanes de la colla Giola de Llinars

Els balls aniran acompanyats de la Principal Primera, una banda local que actua només per Gitanes

REDACCIÓ. Llinars del Vallès
El conseller de Cultura de la Generalitat, Joan Manuel Tresserras, presidirà aquest diumenge el ball de Gitanes que oferirà la colla Giola de Llinars a partir de dos quarts d'1 del migdia a la plaça dels Països Catalans. Segons Fina Arqué, una de les impulsores de la colla, les 12 parelles que van iniciar la recuperació d'aquest ball a Llinars s'han multiplicat fins a ser, aquest diumenge, un total de 46. Balladors de totes les edats, des dels 15 fins a més de 50 anys, oferiran sis balls, entre els que s'hi compta l'entrada, la catxutxa, la polca, la polca de Sant Celoni, les corrandes o la sortida, entre d'altres. En cas de pluja, el ball se celebrarà a l'interior de la pista annexa.

La música per a les danses anirà a càrrec, com en edicions anteriors, de la Principal Primera, "una banda local integrada per gent del poble i algun músic professional", explica Arqué, que només actua, com la colla Giola, pel ball de Gitanes. També hi intervindran, com és tradició, el capità de cavalls, el Vell, la Vella, i els diablots, interpretats

El ball es va haver de celebrar, l'any passat, a cobert a causa de la pluja (L'AdBM)

per la colla de diables de la Piula. L'increment de participants aquests darrers anys al ball de Gitanes de Llinars ha suposat una garantia de continuïtat per un ball doc-

umentat des del 1818 al municipi, però que va deixar de celebrar-se entre el 1957 i el 1992. Arqué situa el punt d'inflexió en la publicació del llibre,

el 2007, 'Les gitanes de Llinars del Vallès (1818-2007)', que va tenir molt d'èxit i que va animar a nous balladors a incorporar-se a aquesta celebració vinculada al

Carnestoltes. Segons Arqué, el ball era inicialment espontani i les noies abandonaven per aquesta festa les robes d'hivern per vestir-se de blanc i guarnir-se amb flors, símbol de l'arribada de la primavera. Inicialment, a diferència d'ara en què qualsevol parella hi pot participar, només ballaven Gitanes les noies que els nois treien a ballar.

La colla Giola valora la incorporació de joves al ball com a garantia de continuïtat

Per Arqué, un dels motius més probables de l'abandó del ball el 1957 és el fet que els nois balladors es van anar fent gran "i quan ho van deixar no hi va haver relleu". És per això que des de la colla Giola es consideren importants les noves incorporacions, sobretot de joves, que assegurarien la continuïtat del ball un cop els grup de persones que el va recuperar opti per retirar-se.

D'altra banda, la colla Giola oferirà enguany, un segon ball de Gitanes. Serà el cap de setmana del 13 al 15 de març a Astigaraga (Guipuskoa), en el marc d'un intercanvi amb el grup Astigar Dantza Taldea. El conjunt de ball basc ja va oferir una mostra de danses tradicionals a Llinars el maig de l'any passat, convidats per la colla Giola.